

**Energie- en CO₂ management & reductieplan
Van Gelder Rail B.V.**

Energie- en CO₂ management & reductieplan Van Gelder Rail B.V.

Inhoud:

1. Inleiding

- 1.1 Motivering voor een Energie & CO₂ management & reductieplan

2. Uitgangspunten beleid Van Gelder Rail B.V.

- 2.1 Haalbaarheid en ervaringen 2009
- 2.2 Samenwerking in de keten

3. Beleid voor 2010

- 3.1 Toepassingsgebieden
- 3.2 Bevindingen 2009 als maatstaf voor de doelstellingen 2010
- 3.3 Kwantitatieve doelstellingen
- 3.4 Taken en verantwoordelijkheden
- 3.5 Borging permanente monitoring

4. Beleid voor 2011 t/m 2020

- 4.1 Doelstellingen
- 4.2 Uiteindelijke doel is 2020 energie- en CO₂ neutraal

5. Registratie & documentatie

- 5.1 Structurele inrichting van de administratie
- 5.2 Adequate opzet van de bijbehorende documentatie

6. Audits

- 6.1 Achtergrond van audits (noodzaak voor certificering, bijsturing etc.)
- 6.2 Interne/externe audits
- 6.3 Frequentie

7. Interne & externe rapportage

- 7.1 Voorschriften Prestatieladder ProRail

8. Overleg met Overheden & NGO's

- 8.1 Transparantie
- 8.2 Deelname aan initiatieven
- 8.3 Overleg met andere bedrijven

9. Certificering

- 9.1 Noodzaak van certificering

10. Bijlage

- 10.1 Gedetailleerd milieu besparend actieoverzicht

1. Inleiding

De motivering om een Energie- en CO₂ management & reductieplan te ontwikkelen voor Van Gelder Rail B.V. is gebaseerd op het algemene beleid van Van Gelder Groep B.V. om zich als koploper te manifesteren in haar maatschappelijke bijdrage ten aanzien van de continue verbetering van relevante bedrijfsprocessen en voorkoming van de vervuiling van het milieu. In die voege conformeert Van Gelder Groep B.V. zich met het overheidsbeleid om bijvoorbeeld de emissie van CO₂ gedurende de komende 10 jaar met minimaal 20% te verminderen. Dit geldt derhalve ook voor Van Gelder Rail B.V..

Zelfs is het streven voor Van Gelder Rail B.V. om in 2020 energie- en CO₂ neutraal te zijn ingericht. Zij wenst dit te realiseren door een gestructureerde aanpak, die gekenmerkt wordt door duidelijke taak- en doelstellingen. In dit plan wordt verduidelijkt op welke wijze de organisatie daarvan zal plaatsvinden. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat dit plan als een taakstellende leidraad gezien moet worden.

2. Uitgangspunten beleid Van Gelder Rail B.V.

2.1 Haalbaarheid en ervaringen in het jaar 2009

Reeds in 2008 zijn een aantal vertrekpunten vastgesteld die hebben geleid tot een "leer- en ervaringsjaar 2009" waarin de vertrekpunten verder zijn uitgewerkt en de basis zijn geworden voor dit plan.

De uitgangspunten die nu vastgelegd zijn betreffen:

- De hoofditens, energie (elektriciteitsverbruik, gasverbruik, brandstof tbv vervoer medewerkers/derden/materiaal/materieel) en dienovereenkomstige CO₂ emissie zullen de komende 10 jaar (t/m 2020) met minimaal 20% verminderd worden
- De bedrijfsvoering wordt zodanig ingericht dat de afvalstromen een maximale recycling borgen. Daarbij wordt gestreefd naar maximale transparantie en aansluiting op de Cradle-to-cradle strategie
- Bij de inkoop van elektriciteit zal worden overgegaan op "groene" energie, indien nodig zal overgegaan worden op een andere leverancier
- Omdat Van Gelder Rail B.V. haar bedrijfsvoering duurzaam wenst in te richten, zal dit zijn weerslag hebben op haar leveranciers. Deze laatste zullen geïnformeerd worden over de dienovereenkomstige eisen t.a.v. de leveringsvoorwaarden
- In het 4^e kwartaal van 2009 zijn de energiestromen zowel van de kantoren als een aantal voorbeeldprojecten in kaart gebracht. De uitkomst daarvan zijn maatgevend waarop alle projecten in 2010 geadmistreerd en gedocumenteerd zullen worden. Bij het intern directiebestuur is dit als een wezenlijk bestanddeel van het milieubeleid gekenmerkt. Daarbij zal in nauw overleg met Sublean Nederland per kwartaal de emissie getoetst worden op de gestructureerde vermindering om de minimale vermindering van 2% per jaar te realiseren.
- Aan het einde van het jaar 2010 zal beoordeeld worden of de ambitie van Van Gelder Rail B.V., om zelfs een energie- en CO₂ neutraal zijn in 2020, haalbaar is

2.2 Samenwerking in de keten.

Het spreekt voor zich dat niet alleen de focus is gericht op de eigen bedrijfsvoering doch dat ook meegenomen moet worden met welke leveranciers (in de keten) gewerkt wordt en moeten bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen. Een belangrijk onderdeel hierbij zijn de twee ketenanalyses die in de tweede helft van 2010 plaats zullen vinden.

Daarnaast is het een gegeven dat opdrachtgevers, bijvoorbeeld ProRail en Rijkswaterstaat, in toenemende mate als eis gaan stellen dat aantoonbaar gewerkt moet worden aan de energie- en CO₂ reductie, waarbij de druk op leveranciers van de bedrijven die werkzaamheden verrichten voor de voornoemde bedrijven, om mee te werken welhaast een automatisme wordt.

3. Beleid voor 2010

3.1 Toepassingsgebieden (kantoren en projecten)

In het kader van de gestructureerde aanpak van de energie- en CO₂ reductie zijn de navolgende hoofditems benoemd:

- Elektriciteitsverbruik
- Brandstofverbruik vervoer medewerkers (zowel woon/werk als werk/werk beweging)
- Brandstofverbruik vervoer materiaal & materieel (middels eigen vervoer)
- Brandstofverbruik vervoer materiaal & materieel (middels derden die betrokken zijn bij de uitvoering van projecten)
- Brandstofverbruik door leveranciers van goederen
- Gasverbruik
- Afval (en uiteindelijk beheer daarvan)
- Grondstoffen (en uiteindelijke keuze daarvan)

3.2 Bevindingen 2009 (= "0" – meting) als maatstaf voor de doelstellingen in 2010

Op basis van de geïnventariseerde gegevens zijn de volgende verbruiken/emissies geconstateerd:

Kantoren & Projecten 2009	Verbruik	Emissie CO₂ (kg)
Elektriciteit	40.048 kWh	24.029
Brandstof Vervoer medewerkers (bestel & personenauto's)	288.246 liters	903.652
Brandstof Onderaannemers (bestel & personenauto's)	51.884 liters	162.657
Brandstof verbruik leveranciers	48.792 km	107.342
Gasverbruik	13.146 m ³	23.663
Afval	4.340 kg	5.642
Grondstoffen	div	621.452
Water	120 m ³	180
Gebouwen + inventaris	div	57.335
Inkoop + kantoor-middelen	div	1.538
Totaal		1.907.490

3.3 Kwantitatieve doelstellingen

Voor 2010 zijn de volgende doelstellingen geformaliseerd, daarbij ondersteunt middels adequate interne communicatie en informatie.

Dit zal worden bewerkstelligd door vooraf eenduidige afspraken te maken over

- Het elektriciteitsverbruik op de kantoren te beperken door toepassingen als led-verlichting en bewegingsensoren. Kantoormachines (desktops, laptops, printers, plotters e.d.) niet op stand-by te laten staan maar indien langere tijd niet gebruikt uit te zetten.
- Het gasverbruik op kantoor, voor zover van toepassing en mogelijk, te vervangen door elektrische apparaten;
- Het vervoer van medewerkers naar projecten zoveel mogelijk te clusteren door een adequate personeelsplanning;
- De eigen vervoersmiddelen (bedrijfsauto's), bij afloop van de leasetermijn, te vervangen door zuiniger modellen;
- Het vervoer van materiaal & materieel niet alleen te clusteren doch ook te vervoeren met zuiniger transportmiddelen;
- Derden, die worden ingehuurd, met inbegrip van daaraan gekoppelde materiaal- en materieel gebruik;
- Leveranciers van goederen, middels strakkere inkoopregels, te dwingen om te clusteren en met zuiniger modellen te vervoeren;
- Toezicht op afval. Dit zoveel mogelijk laten recyclen door afvalverwerkers die dit kunnen uitvoeren.
- Bij de inkoop van grondstof, bewuste keuzes te maken, voor die leveranciers die eveneens aantoonbaar en bewust bezig zijn met hun energie- en CO₂ reductie. Dit is met inbegrip van het gebruik van minder & milieuvriendelijker kantoormiddelen (w.o. papier, cartridges etc.)

	Kantoren & Projecten 2010		
	Verbruik	CO ₂ (kg)	
Elektriciteit	39.247 kWh	23.548	
Brandstof vervoer medewerkers (-/- 7%)	282.481 liters	885.579	855.084
Brandstof onderaannemers	50.846 liters	159.404	
Brandstof leveranciers	47.816 km	105.195	
Gas	12.883 m ³	23.190	
Afval	4.253 kg	5.529	
Grondstoffen	div	609.023	
Water	118 m ³	176	
Gebouwen + inventaris	div	56.188	
Inkoop + kantoor- middelen	div	1.507	0000

Totaal		1.869.340	
---------------	--	-----------	--

In algemene zin kan uit bovenstaand overzicht worden geconcludeerd dat in vijf van de items een “quick win” mogelijk moet zijn. Dit heeft te maken met discipline en organisatievermogen. Het spreekt voor zich dat wij daar gezamenlijk aandacht aan moeten besteden. In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van de gedetailleerde actiepunten

Uiteindelijk moet dit een gezamenlijke reductie opleveren van minimaal 2% ten opzichte van 2009.

3.3.b Doelstellingen m.b.t. scope 3

Aan de hand van de analyse, als genoemd in punt 4.A.1. van deze invalshoek, kan het volgende worden gesteld.

De twee analyses van de GHG-genererende (ketens van) activiteiten worden weergegeven in bijlage 2 deel 1 & 2. Het betreft hier een ketenanalyse van PVC en een ketenanalyse van HDPE, in het bijzonder het onderdeel afvalverwerking.

3.4 Taken en verantwoordelijkheden

Door een duidelijke stellingname van de directie van Van Gelder Rail B.V., daarbij gefaciliteerd en geaccordeerd door de Directie van Van Gelder Groep, om alle leidinggevenden te betrekken bij het beleid, voorlichting te geven en een adequate toolbox voor de medewerkers te ontwikkelen, moeten de doelstellingen in 2010 gerealiseerd worden. Niemand kan of mag zich onttrekken aan de algehele taak- en verantwoordelijkheid van geheel Van Gelder Rail B.V. om actief te werken aan de reductie van zowel het energieverbruik als aan de emissie van CO₂. Primair zijn alle leidinggevenden verantwoordelijk, tezamen met het Hoofd KAM, die als generaal procesbewaker optreedt.

3.5 Borging permanente monitoring

- Vooralsnog zullen alle relevante gegevens handmatig verzameld worden, aan het begin van 2010 zal onderzocht worden om middels ICT toepassingen dit verzamelen en documenteren te vereenvoudigen
- De verwerking van alle relevante gegevens zal, per kwartaal geschieden, in nauwe samenwerking met Sublean Nederland. Deze laatste zal de verkregen gegevens vertalen naar emissiefactoren en dienovereenkomstig terugkoppelen.
- Ter borging van het juist verlopen van de bovengeschetste processen zullen interne audits plaatsvinden. Dit geschiedt minimaal twee maal per jaar.
- De directie van Van Gelder Rail B.V. zal een maal per jaar een directiebeoordeling laten plaatsvinden op de geconstateerde voortgang van de voorgenomen reductiedoelstellingen
- Op basis van de voornoemde gegevensstroom zal jaarlijks een rapportage samengesteld worden die zowel intern als extern gebruikt kan worden.

4. Beleid voor 2011 tot en met 2020

4.1 Doelstellingen

Op basis van de verkregen uitkomsten over 2010 zal tijdig het beleid, zijnde minimaal 2% reductie van de energie- en CO₂ emissie, geëvalueerd worden en daar waar nodig zullen de doel- en taakstellingen bijgesteld worden.

- 4.2 Het uiteindelijke doel van Van Gelder Rail B.V. is om uiterlijk in 2020 zowel energie- als CO₂ emissieneutraal te zijn. Dit vereist een grote inzet van allen binnen onze onderneming.

5. Registratie & documentatie

- 5.1 Structurele inrichting van de administratie
De KAM-manager van Van Gelder Rail B.V., in nauwe samenwerking met de Controller, is primair verantwoordelijk voor de ordentelijke inrichting van de gegevensverzameling, die per maand zal geschieden. De inrichting moet dermate zijn opgezet dat zowel interne als externe auditors snel en inzichtelijk toegang hebben tot de gegevens.
- 5.2 Adequate opzet van de bijbehorende documentatie
Naast de inrichting van de administratie dient alle relevante documentatie eveneens gestructureerd opgeslagen te worden. Ook hier geldt dat de inrichting dermate moet zijn dat de toegankelijkheid & inzichtelijkheid gegarandeerd is.

6. Audits

- 6.1 Achtergrond van audits
Primair is het doel van een audit om additionele zekerheid (en betrouwbaarheid) te verschaffen over de opzet, werking en inhoud van een beheersmaatregel. Naast het gegeven dat (interne) audits noodzakelijk zijn voor het verkrijgen en eventueel verlengen van een certificaat is het een geijkt middel om (tijdig) bij te sturen.
- 6.2 Interne/externe auditors
Interne auditors worden aangewezen op basis van hun ter zake kundige kennis. Externe auditors dienen formeel gekwalificeerd te zijn.
- 6.3 Frequentie
In het onderhavige geval is het een eis dat er minimaal twee maal per jaar een audit plaatsvindt, met gebruik van interne auditors. In het geval dat er verlenging plaats moet vinden (tot nu toe is de geldigheid van een certificaat 3 jaar) is een externe auditor noodzakelijk

7. Interne- en externe rapportage

- 7.1 Gelet op de voorschriften van de Prestatieladder (Invalshoeken: Transparantie & Deelname aan initiatieven) is het wenselijk dat er minimaal twee maal per jaar, zowel intern als extern, een rapportage plaatsvindt naar alle stakeholders. Met name het gebruik daarbij van de website is nadrukkelijk gesteld in de voorschriften. De vorm staat vooralsnog vrij. Het lijkt voor de hand te liggen om de rapportage te laten plaatsvinden nadat de audits hebben plaatsgevonden. Een vaste planning kan hierbij uitkomst bieden.

8. Overleg Overheden, NGO's en andere bedrijven

- 8.1 Met name het gestelde onder Invalshoek C (Transparantie) is duidelijk over de noodzaak om, middels een gestructureerd Communicatieplan, minimaal twee maal per jaar te overleggen met belanghebbenden (zowel Overheid als NGO's) over de reductiedoelstellingen en bijbehorende strategie. Middels een strakke planning zal dienovereenkomstig gehandeld worden. Naast het feit dat het in dit plan is vastgelegd, blijkt hierbij ook dat Van Gelder Rail B.V. zich minimaal gecommitteerd heeft aan het overheidsbeleid

- 8.2 Aan het gestelde in de Invalshoek D (Deelname aan Initiatieven) zal worden voldaan door minimaal, gepland, overleg te plegen met zowel de Overheid en/of minimaal een NGO. In het onderhavige geval zal het hier Urgenda betreffen. Dit zal in samenwerking met Sublean Nederland geschieden.
- 8.3 Het overleg met minimaal twee andere bedrijven zal eveneens gepland plaatsvinden. Ter verificatie zal van deze ontmoeting een verslag bijgehouden worden. De betrokken bedrijven zullen tijdig en nader worden benoemd

9. Certificering

9.1 Noodzaak van certificering

Uit de vier verstrekte Invalshoeken door ProRail, blijkt dat een certificering in deze noodzakelijk is om een grotere kans te maken bij de toekenning van projecten. Om deze reden is KIWA ingeschakeld, als erkende certificerende instantie, om dit plan, de uitwerking en toepassing daarvan te toetsen en dienovereenkomstig te certificeren

Gedetailleerd milieu besparend actieoverzicht

	Actie	Streefdatum gereed	Effectief gereed
Elektriciteitsverbruik	Aanbrengen van bewegingsensoren	31 – 12 - 2011	Gaande
	Alle elektriciteit gebruikende apparaten uitzetten i.p.v. stand-by, bij niet langer gebruiken dan ½ uur	01 – 01 - 2010	Intern besproken
	Alle lampen, bij noodzakelijke vervanging, led-lampen toepassen	31 – 12 - 2011	Gaande
Gasverbruik	Indien mogelijk over gaan op elektriciteit gevoede apparaten. Indien niet mogelijk zal worden overgegaan op “groene stroom”	01 – 07 - 2010	Afgerond
Brandstofverbruik	Ter beperking van het vervoer van medewerkers naar projecten zoveel mogelijk clusteren	01 – 02 – 2010	Maatregel uitgevaardigd
	De eigen vervoersmiddelen (bedrijfsauto's), bij nieuwe aanschaf, vervangen door zuiniger modellen A of B label (door gas i.p.v. benzine of diesel uitvoeringen).	Vanaf: 01 – 06 - 2010	Voorstel uitgewerkt, moet nog over beslist worden
	Daarnaast zullen intern cursussen gegeven worden op het gebied van “het nieuwe rijden”/eco-driving.	01 – 05 – 2010	Afgerond
	Verkiezing zuinigste bestuurder van de maand	najaar 2010	Gaande
	Door het clusteren bij vervoer van materiaal & materieel besparen van brandstof door zuiniger transportmiddelen toe te passen	31 – 12 – 2011	Gaande
	Derden, die worden ingehuurd voor medewerkers, materiaal en materieel, verplichten om met zo zuinig mogelijke transportmiddelen te werken	01 – 01 – 2011	Gaande
	Bij materieelgebruik zal, voor zover mogelijk, overgegaan worden op biodiesel	31 – 12 – 2011	Gaande
			Gaande

	De eigen vervoersmiddelen (bedrijfsauto's), bij nieuwe aanschaf, vervangen door auto's met bandenspanning indicator	01 – 06 - 2010	
	De eigen vervoersmiddelen (bedrijfsauto's), bij nieuwe aanschaf, vervangen door auto's voorzien van energiebesparende banden, als Michelin Energy Saver	01 – 06 - 2010	Gaande
	De eigen vervoersmiddelen (bedrijfsauto's), bij nieuwe aanschaf, vervangen door auto's voorzien van een snelheidsbegrenzer	31 – 12 - 2010	Gaande
Kantoorartikelen	Papierverbruik verminderen door dubbelzijdig te printen	01 – 01 – 2011	Onderzoek gaande
	Aantal printers verminderen door groeps-/afdelingsgewijs één printer te gebruiken (ivm verminderen type cartridges)	01 – 06 - 2010	Maatregel uitgevaardigd
Kopieerapparaten	Papierverbruik verminderen door dubbelzijdig te kopiëren	01 – 01 - 2010	Maatregel uitgevaardigd
Leveranciers van goederen	Via aanpassing van de voorwaarden, verplichten om opgave te doen van CO ₂ uitstoot van geleverde materialen en brandstofverbruik	01 – 04 - 2010	Maatregel uitgevaardigd middels brief
Kantoorgebouwen	De kantoorgebouwen zullen worden voorzien van energiedaken- en gevels.	31 -12 – 2015	Zal worden onderzocht
	Ook het hemelwaterafvoer zal middels buffering beheerst gaan worden	31 -12 – 2015	idem
Afval	De afvalstromen zullen, zowel op de projecten als op de kantoren, gescheiden worden en slechts door gekwalificeerde bedrijven worden afgevoerd en daarbij zal gestreefd worden naar optimale recycling	01 – 09 - 2011	Twee ketenanalyses worden uitgevoerd. Afvalstromen van kantoor inmiddels gerealiseerd

In de navolgende Ketenganalyses wordt het proces in kaart gebracht van inkoop tot met verwerking van het afval van PVC en HDPE.